

*Κρήτη, π' ἀνάθρωπες θεοὺς μὲ τὴ δική σου βρῶσι,
δὲν ἔναι κοῦμα τὰ θεργά τ' ἄγρα νὰ σὲ τρώσι;*

Κρήτ. **β)** "Ο.τι τρώγεται μετὰ τοῦ ἄρτου, ὅψον, προσφάγιον Κεφαλλ. Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Κύθηρ.—Λεξ. Περιδ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ.: Πολὺ πολὺ τὸ φωμὶ καὶ λίγη λίγη τὴ βρῶσι Κρήτ. Τρώνε φωμὶ μὲ τὴ βρῶσι Κύθηρ. **2)** Δύναμις, ζωτικότης Εὔβ. ("Ακρ. Κουρ. Μετόχ. Στρόπον. κ.ά.) Πελοπν. (Καρδαμ. Κίτ. Μάν. Ξηροχώρ.). *Ἐλναι ζαρὴ χρονγὰ καὶ δὲν ἔχουνε φρῶσ' τὰ κλαρὶα (ζαρὴ=δύσκολος, ἄφορος, κλαρὶα=δένδρα) Μετόχ. Ἐλναι ἄκαιρα τὰ φροῦτα καὶ δὲν ἔχουνε φρῶσ' αὐτόθ. Χάθηκ' ἡ φρῶσ' σου, δὲν ἔχεις κάνγὰ χάρ' πάνον σου Στρόπον. Τὸ γάλα τοῦ ἔδωκε βρῶσι Καρδαμ. Τὸ φαεῖ δὲν ἔχει φρῶσι Κίτ. **3)** Τὸ μαγειρικὸν ἄλας Κύθηρ.*

βρωσιὰ ἡ, Μύκ.

'Εκ τοῦ ούσ. βρῶσι.

Φαγητόν: Δὲν ἔχομε σταλγὰ βρωσιὰ.

βρωτίδα ἡ, Θράκ. βροντίδα Θράκ. (Μάδυτ.) Λέσβ. βωτρίδα Θράκ. (Σηλυβρ.) Κύπρ. — Λεξ. Λάουνδ. Μπριγκ. φ' τρίδα Μακεδ. (Βελβ.) βιτρίδα Θράκ. (Σηλυβρ.) βρωτίδα Λεξ. Δημητρ. βώτριδα Θράκ. (ΑΙν. Κομοτ. Σαρεκκλ. Σκοπ. Φανάρ.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. ('Αργ. Καστορ. Καταφύγ. Σέρρ. Σισάν. Χαλκιδ.) Σίφν. κ. ἄ.—Λεξ. Γατ. (λ. σῆς) Περιδ. Αίν. Βυζ. Μπριγκ. Μ' Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. 438. βώτριδα Σαμοθρ. γώτριδα Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Πιθανῶς ἔξ ἀρχ. ούσ. *βρωτίς, δι' ὁ πβ. τὰ συνών. βρωτήρ καὶ τριχοβρῶς.

Τὸ ἔντομον βρωμοῦσα *B 3 γ, δ* Ιδ. Ἡ βώτριδα ἔφαγε τὴ γούνα μ' Σαρεκκλ. Τὰ τρύπ'σε - γ - ἡ βώτριδα τὰ ροῦχα Σκοπ. Τὰ ροῦχα μου τὰ 'φας ἡ βώτριδα Σίφν. Κυπαρισσόνγα σεντούνγα ποῦ νὰ μὴν τὰ πγάν' ἡ βώτριδα Σαρεκκλ. "Ολα παλαιά, παμπάλαια, ποῦ τὰ 'φαγε ἡ σκόνη καὶ ἡ βώτριδα Σκοπ. Τὰ καρδόφ'λλα τὰ κρύβοντας τὸν οιδόνην γιὰ τοὺς δοντ'κοι κὶ τοὺς βώτριδις Κομοτ. [**]

βρωτιδοφάγωμα τό, ἀμάρτ. βωτριδοφάγωμα Λεξ. Βυζ.

'Εκ τῶν ούσ. βρωτίδα καὶ φάγωμα.

Φάγωμα ὑφάσματος ὑπὸ τοῦ σκόρου. Συνών. σκοροφάγωμα.

βρωτιδοφαγωμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. βωτριδοφαγωμένος Λεξ. Περιδ. Αίν. Βυζ. Μπριγκ. Μ' Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ. βοντριδοφαγωμένος Θράκ. (Σαρεκκλ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Σέρρ.)

'Εκ τοῦ ούσ. βρωτίδα καὶ τοῦ φαγωμένος [μετοχ. τοῦ φ. τρώγων.

1) 'Ο φαγωθεὶς ὑπὸ σκόρου, ἐπὶ ὑφάσματος ἔνθ' ἀν. Συνών. σαρακοφαγωμένος, σκοροφαγωμένος. **2)** 'Ο φέρων εἰς τὸ πρόσωπον τὰς οὐλὰς τῶν ἔξανθημάτων τῆς νόσου εὐλογίας Θράκ. (Σαρεκκλ.) Συνών. Ιδ. ἐν λ. βλογδάρις 1 καὶ βρασέας.

βυζα ἡ, Πάρ. Πελοπν. (Μεσσ.) βούζζος ὁ, Εὔβ. (Κουρ.)

Τὸ μεταγν. ούσ. βυζα. Ιδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Ἀθηνᾶ 40 (1928) 203 καὶ Ορολογ. Δημώδ. 1 (1941) 17.

Τὸ πτηνὸν βύας ὁ μέγιστος (*bubo maximus*) τῆς τάξεως τῶν γαμψωνύχων. Συνών. μποῦφος. [**]

βύζα ἡ, Θήρ. Νάξ. (Απύρανθ.)

Μεγεθ. τοῦ ούσ. βυζί.

Μέγας μαστὸς ἔνθ' ἀν.: Κόργει τοὺς βύζες τοη ποῦ ἥτανε μεγάλες, γιατὶ ἥτανε δρακόντισσα (ἐκ παραμυθ.) Θήρ.

βυζαδέρφι τό, Θράκ. (Μέτρ.)

'Εκ τῶν ούσ. βυζί καὶ ἀδέρφι.

'Ο θεωρούμενος ὡς ἀδελφὸς πρός τινα ὡς θηλάσας ἐκ τοῦ ίδίου μαστοῦ (οὗτοι θεωροῦνται ὡς πραγματικοὶ συγγενεῖς, ὅταν δὲ συμβῇ νὰ εἰναι ἄρρεν πρὸς θῆλυ, ἀπαγορεύεται ὁ γάμος των).

βυζαίνω, βυζάρω Ἀνδρ. Ἡπ. (Κόνιτσ. Χιμάρ.)

Θράκ. (Καλόδ.) Καλαβρ. Καππ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Κύπρ. Μεγίστ. Μύκ. Νάξ. (Απύρανθ. Ἐγκαρ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Πόντ. (Άμισ. Ιμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.)—Λεξ. Περιδ. Βυζ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ. β' ζάνου Θράκ. Λέσβ. κ. ἄ. βυζάν-νω Ἀπούλ. Ικαρ. Κύπρ. Ρόδ. βυζ-ζάνω Χίος (Καρδάμ.) βυζάν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) βυζ-ζάν-νω Κάρπ. 'υζ-ζάν-νω Κάρπ. βυτζάνω Αστυπ. Κάρπ. (Έλυμπ.) Σύμ. βυτζάν-νω Ἀπούλ. Καλαβρ. βουζάνω Θράκ. βυζαίνω κοιν. καὶ Ἀπούλ. Καλαβρ. Καππ. β' ζαίνω Στερελλ. (Δεσφ.) β' ζαίνου βόρ. Ιδιώμ. βυζαίνω Πελοπν. (Γέραμ. Μάν. Πάνιτσ.) βυγαίνου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) βυζ 'Απούλ. μυζοῦ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) μυζ-ζαίνω Ικαρ. μυζάνω Καππ. (Φερτ.) μουντοῦ Τσακων. Μετοχ. βυζαινούμενος Πελοπν. (Λακων.) βυζαινάμενος Πελοπν. (Λευκτρ. Μάν.) βυζούμενος Πελοπν. (Ανδροῦ. Γορτυν.) βυζ-ζαμένος Καλαβρ.

'Εκ τοῦ μεσν. βυζάνω, παρ' ὁ καὶ βυζάω, δὲν τοῦ ἀρχ. μυζάω δι' ἀνομοιωτικὴν τροπὴν τοῦ μεις β. Ιδ. Κορ. Ατ. 2,87 ΓΧατζιδ. Γλωσσολ. Μελέτ. 188, ἐν Ἀθηνᾶ 38 (1926) 15 κέξ. καὶ ἐν Glotta 15 (1927) 144 κέξ. 'Ο τύπος βυζάνω ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐβύζασα ἡ ἐκ τοῦ ἀρχαιοτέρου *μυζάνω, δὲν τοῦ ἀρχαίου μυζάω διὰ τὸν ἀρχ. ἐμύζησα. Ιδ. ΓΧατζιδ. ἐν Λεξικογρ. Αρχ. 5 (1918/20) 15. Διὰ τὸν τύπον βυζαίνω Ιδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,296.

Α) Κυριολ. **1)** Ἀπομυζῶ, ροφῶ τὸν χυμὸν πράγματός τινος πολλαχ. καὶ Ἀπούλ. Καλαβρ. Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. Σταυρ.) Τσακων.: 'Η ἀβδέλλα βυζαίνει. 'Η μελισσα βυζαίνει τὸ λουλούδι πολλαχ. Τὸ ταιμπούρι τοῦ μυζᾶ τὸ αἷμα Κίτ. 'Ο ψύλλον βυζάν' τ' ἀνθρωπῖ τὸ αἷμα Σταυρ. 'Ερι μουντοῦ τὸ ὕο ἀπὸ τὸ κόλλημα (ἀπομυζᾶ τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ μαντήλι) Τσακων. **2)** Θηλάζω **α)** Ἐπὶ βρέφους ἡ θηλαστικὸν ζῷου, ροφῶ γάλα ἀπὸ τὸν μητρικὸν μαστὸν κοιν. καὶ Ἀπούλ. Καλαβρ. Καππ. Πόντ. (Άμισ. Ιμερ. Κοτύωρ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.): Τὸ παιδί βυζαίνει τὴ μάγνα τοῦ ἡ ἀπλῶς βυζαίνει. Βυζαίνει τὸ ἀρνάκι - τὸ γαττάκι - τὸ κατσικάκι κττ. κοιν. || Φρ. Βυζαίνει τὸ δάχτυλό του (φέρεται ὡς νήπιον, ἀνοητάινει) πολλαχ. Βυζάνει γάλα ἀκόμη (ἐπὶ τοῦ ἐντρυφῶντος εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν) "Ηπ. || Παροιμ. Τὸ καλὸ τ' ἀρνὶ βυζαίνει ἀπὸ δύο μαρράδες (δὲ εὐπροσήγορος εὐκόλως πείθων τοὺς ἄλλους πολλὰ δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 3, 320 - 323) πολλαχ. 'Η γλυκειά γλῶσσα βυζαίνει ἐβδομηταδύο βυζά (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Πελοπν. (Μάν.) 'Η σημ. καὶ μεσν. Μετοχ. βυζούμενος, δὲ θηλάζων Πελοπν. (Γορτυν.): Γάλα ἀπὸ φρεσκογεννημένη γυναικα, ποῦ νά τη βυζούμενο ἀρσενικό. **β)** Ἐπὶ μητρὸς παρέχω τὸν μαστὸν εἰς τὸ βρέφος πρὸς θηλασμὸν κοιν. καὶ Ἀπούλ. Καλαβρ. Καππ. Πόντ. (Άμισ. Ιμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: 'Η μάγνα βυζαίνει τὸ παιδί της. 'Η ἀγελάδα βυζαίνει τὸ μοσκάρι της κοιν. || Ασμ.

Φλεβάρι, φλέεες ἄν-νοιξε τοὶς ρῶγες τῶ βυζεῖ μου γιὰ νὰ βυζάσω τὸ παιδί τοι νὰ τὸ μεαλώσω (φλέεες=φλέβες) Μεγίστ.

